

OSKAR OBSERVERAR

Oskar Sternulf: Kulturkrockar

OSKAR STERNULF

Jag har nu bott i Finland fram och tillbaka under cirka åtta månaders tid och det är väldigt intressant att se hur pass olikt vårt grannland i öst är jämfört med Sverige.

Något av det första jag fick lära mig, efter att ha gjort fel ett x antal gånger, är att alla frukter och grönsaker ska vägas och att man därefter själv får skriva ut ett klistermärke med priset på.

Vi har ju visserligen självskanning i de flesta butiker i Sverige, men då har vi även en skanningapparat som vår hjärna automatiskt vet är kopplad till den aktiviteten. Flera gånger har jag stått i kassan, kassören har uppgivet tittat på mig med en "dum turist"-blick och sprungit iväg och vägt varorna åt mig. Kön bakom mig har växt, några har hört mumlas några finska ord (högst troligt svordomar) och jag har bara stått där och försökt se så svensk, dum och blåögd ut som möjligt.

När en kommer till kassan i butiken hälsar personalen alltid på dig, precis som i Sverige, men det är faktiskt en av få gånger i en vardagssituation som jag har upplevt det i Helsingfors. När jag exempelvis är på väg till min lägenhet, och då kan passera tre grannar, händer det att ingen ens bemöter mitt "moi" ("hej" på finska) eller för den delen möter min blick. Från en början trodde jag att jag kanske uttalade ordet fel eller kanske inte sade det tillräckligt högt, men efter ett tag blev bemötande mer regel än undantag och jag tyckte (och gör det fortfarande) att det var ett märkligt beteende.

Mina finska kollegor på Svenska teatern, där jag jobbar för tillfället, förklarade för mig att det är så mentaliteten är här. Jag ser det mer som nonchalans och försöker nu alltid markera vad jag anser om det här asociala handlingssättet genom att upprepade gånger säga "moi", försöka få ögonkontakt och vänta tills jag får ett svar. Detta verkar vara ännu mer provocerande, men till slut brukar jag få ett mummel tillbaka och en hastig blick, som om jag inte vore riktigt klok.

Kanske är det just det här med kommunikationen, som kan vara ett problem när man är ute och promenerar i Helsingfors. När det är övergångsställen, där det saknas trafikljus, kan du inte räkna med att bilarna stannar, även om du tydligt markerar att du ska gå över gatan. Återigen tror jag att blickarna, denna gång mellan bilist och gångtrafikanterna, inte möts som är orsaken och då är det självklart att fokuset bara blir att störst går (eller i detta fall -åker) först. Det är säkert även därför, som jag har missat att komma ombord på bussen flera gånger, eftersom de vill att man alltid vinkar in den för att chauffören ska stanna.

Jag tror dock att det som gör att finnarna ändå mjuknar upp lite är deras nav, deras oas, deras mittpunkt - bastun! Här är det mycket mer liberalt gällande nakna kroppar och mest förekommande är det med unisexbastur.

Det må vara en fördom om Finland, men oj, vad de älskar denna heta, sociala aktivitet. Efter varje föreställning på teatern är det alltid någon, oftast någon finsk kollega, som berättar att denne har satt på bastun i källaren. Även jag har lärt mig att uppskatta denna aktivitet på ett helt annat sätt än vad jag tidigare har gjort. Ska du flytta till Finland och vill lära dig att uppfattas mindre som turist och samtidigt lära känna fler människor - gör ett bastubesök bland det första du gör!